

Besøker arabiske bestevenner i jakt på enorme investeringer

Donald Trump besøker denne uken Saudi-Arabia, Qatar og De forente arabiske emiratene, alle nære allierte av USA – tross sterk uenighet om Israels krigføring i Gaza.

NTB-Ann Fredriksen

Trump jakter etter alt å dømme på massive investeringer fra de styrtrike gulfelandene når han tirsdag innleder sitt første statsbesøk etter at han igjen ble USAs president.

Til gjengjeld kan USA tilby våpensalg for milliarder av dollar. På forhånd har USA gitt grønt lys for å selge raketter til Saudi-Arabia for hele 3,5 milliarder dollar, men ifølge ikke navngitte kilder skal det være snakk om våpensalg for hele 100 milliarder dollar.

Selv om samtaler har en utydelig agenda, er dette langt mer enn et symbolsk besøk, skriver Mohamed ElDoh i en analyse i Geopolitical Monitor. Han mener Trump ønsker å feste grepet rundt det som i mange år har vært USAs mest pålitelige samarbeidspartnere ved Persiabukta.

– Men når han gjør det, må han navigere i et minefelt av motstridende agendaer – ikke minst når det gjelder Kinas økende innflytelse og Russlands kompliserte rolle, skriver ElDoh.

Må sikre oljehandel i dollar

Sverre Lodgaard, seniorforsker emeritus ved Nupi, mener at Trumps viktigste mål i Saudi-Arabia er å demme opp for Kina og sikre at Saudi-Arabia fortsetter å gjøre opp oljeavtaler i dollar.

– Saudi-Arabia har utviklet et veldig nært forhold til Kina over flere år nå. Og Kina vil at Saudi-Arabia skal begynne å handle på oljebørsen i Shanghai og gjøre

En oljetanker fylles opp ved en oljeterminal i Saudi-Arabia. Donald Trump vil at saudiene skal fortsette sin oljehandel i dollar og ikke gå over til kinesiske yuan.

📷 AHMED JADALLAH / REUTERS / NTB

opp avtalene med dem i yuan, sier Lodgaard til NTB.

– Dette spørsmålet har ligget under veldig mye annet av det som har foregått mellom Saudi-Arabia og USA. Så for USA er kanskje det aller viktigste å hindre det, sier han.

Gaza-krigen

Hvor stor plass Gaza-krigen vil få under samtaler, er imidlertid høyst usikkert. Trumps ønske om å få Saudi-Arabia til å normalisere forholdet til Israel, går neppe i oppfyllelse med det første.

Saudi-Arabia krever både en slutt på krigen og en tostatsløsning mellom Israel og Palestina.

– Det er vanskelig å si om dette er på agendaen. Gitt at det er en sultkatastrofe i Gaza, håper jeg at det kommer opp. Men det er neppe på Trumps agenda, så da må det være Saudi-Arabia og de andre gulfelandene som tar det opp, sier Jørgen Jenshaugen, seniorforsker ved fredsforskningsinstituttet Prio, til NTB.

Han viser til at det er viktig for Saudi-Arabia å fremstå som en forsvarer for palestinerne, og at det kan bety at de vil gjøre det til et tema.

På forhånd har Saudi-Arabia markert seg som en krass kritiker av Israels planer om å «erobre»

Gaza og drive palestinerne sør-øst.

Trenger hjelp i Ukraina

Enkelte analytikere mener at det er mer sannsynlig at Trump ønsker å diskutere Ukraina-krigen.

Han har så langt ikke lyktes med å sikre noe som kan likne på en reell våpenhvile mellom Ukraina og Russland, og muligens vil han be Saudi-Arabia om mer hjelp til å oppfylle sitt valglofte.

Etter at Trump startet sin andre presidentperiode, har Saudi-Arabia vært vertskap for flere samtaler under om Ukraina-krigen, med blant annet utenriksminister Marco Rubio og hans russiske motpart Sergej Lavrov ved bordet.

Det autoritære kongedømmet vil kunne fungere som en kanal inn til Russland for å få i gang bevegelse i fredsforhandlingene.

Trump har de siste dagene også inntatt det som ser ut til å være en noe mer kritisk holdning til Russland. Torsdag snakket han med Ukrainas president Volodymyr Zelenskyj på telefonen – samme dag som Ukrainas nasjonalforsamling ga grønt lys for mineralavtalen med USA.

Atomforhandlinger

Et annet sentralt tema er Saudi-

Saudi-Arabia var også det første landet Donald Trump besøkte i sin første periode som USA-president. 📷 EVAN VUCCI / AP / NTB

Arabias ønske om amerikansk hjelp til å etablere sitt eget sivile atomprogram. Temaet har vært oppe helt siden Trumps forrige periode, og det lå også på bordet mens Joe Biden var president.

Da stilte USA som krav at Saudi-Arabia opprettet diplomatiske forbindelser med Israel. Nå har imidlertid Trump-administrasjonen fristilt forhandlingene om et atomsamarbeid fra dette kravet, opplyser ikke navngitte kilder til Reuters. Hvis opplysningene

stemmer, innebærer det en stor innrømmelse fra amerikanernes side, ifølge nyhetsbyrået.

– Vil anrike uran

Reuters' kilder sier også at saudierne insisterer på at de må få lov til å anrike uran, en prosess som brukes til å produsere kjernekraft, men som også trengs for å lage atomvåpen.

Skulle Trump-administrasjonen gå med på dette, vil det bryte med en amerikansk lov som